

V u o s i k e r t o m u s 2 0 0 4

LSO *osuuskunta*

LSO Osuuskunnan tarkoitus ja toiminta-ajatus

Kauas on helpompi nähdä näköalapaikalta. Lihantuottajille näköalapaikan ja vaikutusmahdollisuuden tarjoaa jäsenyys LSO Osuuskunnassa.

Se on sitoutunut jäsentensä lihantuotannon kehittämiseen.

LSO Osuuskunta turvaa jäsentensä taloudellisia toimintaedellytyksiä käyttämällä omistajavaltaansa HK Ruokatalo Group Oyj:ssä.

- LSO-osuuskunta tukee jäsentensä lihantuotantoa ja lihan markkinointia omistamalla liha- ja elintarviketeollisuutta
- Valvoo ja ohjaa omistamiensa yritysten liiketoimintaa
- Edistää jäsentensä ja HK Ruokatalon kannattavaa ja kilpailukykyistä liiketoimintaa
- Edistää omistuksiensa arvon säilymistä ja niiden kehittymistä

Turvaa jäsentensä lihantuotannon edellytyksiä

Lihantuottajalle LSO Osuuskunnan jäsenyys ei ole vain kannanotto suomalaisen lihantuotannon puolesta, sillä LSO Osuuskunnalla on todellista vaikutusvaltaa jäsentensä lihantuotannon edellytysten turvaamiseen ja kehittämiseen.

Omistajavalta mahdollistaa tekoja, jotka voi arvostaa myös rahassa.

- Lihantuottajien yhteistyö ja omistajavalta lihateollisuudessa turvaa jäsenten tuottamien välitys- ja teuraseläinten markkinointia kilpailukykyiseen hintaan.
- Omistajavalta varmistaa oman lihateollisuuden sitoutumisen sekä suomalaiseen raaka-aineeseen että koko lihantuotantoketjun kehittämiseen myös tulevaisuudessa.
- Vaikutuspiirissään olevien yritysten kautta LSO Osuuskunta voi järjestää jäsenilleen mm. tuotannon kannattavuutta ja kehittämistä edistäviä neuvonta- ja koulutuspalveluja.

Sianlihan tuotanto ja kulutus Suomessa kasvoivat vuonna 2004. Naudanlihan tuotanto sen sijaan supistui, ja kun kulutus samalla oli kasvussa, kansallinen omavaraisuus naudassa laski 94 prosenttiin. Siipikarjamarckinat olivat melko tasapainoiset.

Sianlihan tuotannon kannattavuus parani EU:n alueella hintojen nousun myötä. Suomessa tuottajahinta nousi noin 15 % ja oli samaa tasoa lähimpien EU-maiden kanssa. Naudassa Suomen tuottajahinta oli melko vakaa. Nuoren naudan, erityisesti sonnin, keskihinta Suomessa oli keskimäärin EU:n keskihinnan tasolla, mutta hiehon ja lehmän osalta jäi EU:n keskihinnan alle. Kasvatukseen tulevien vasikoiden hinnan nousu heikensi naudanlihan tuotannon kannattavuutta.

Tuotannon kehittämistä hidasti varsinkin sikatiloilla kansallisten investointien rahoitustukia koskenut hakukielto. Nautatiloilla taas epävarmuus EU:n maatalouspolitiikan uudistuksesta jarrutti kehittämistoimia.

Teemme yhteistyötä lähes seitsemän tuhannen lihantuotantotilan kanssa. Viime vuonna nämä tilat toimittivat HK Ruokatalon teollisuudelle yli 140 milj. kiloa lihaa jalostettavaksi ja markkinoitavaksi. Tällaisen voimavaran ansiosta HK Ruokatalo on selvästi suurin kotimaisen lihan markkinakanava.

Hankintaliiketoiminnassa siirsimme Pouttu Foodsin ja Koiviston Teurastamon hankinnat LSO Foodsille, minkä tuloksena LSO Foodsin hankinta nousi 97,2 milj. kiloon. Hankintaosuutemme Suomessa tuotetusta sianlihasta on noin 40 % ja olemme selkeä markkinajohtaja. Naudanlihanhankinnassa ylitimme kasvun ansiosta 20 prosentin rajan ja nousimme toiseksi suurimmaksi naudanlihan hankkijaksi. Broilertalo Oy on 42,1 milj. kilon hankinnallaan siipikarjanlihan selvä ykkönen Suomessa.

Vuoden aikana päätimme mittavista tuotannollisista investoinneista Suomeen. Erityisesti Forssan sikateurastuslinjan uusiminen ja kapasiteetin lisäys tulevaisuuden tarpeita varten nostavat meidät tehokkuudessa Euroopan huipputasolle. Tällaisten investointien elinkaari on pitkä, 20-30 vuotta, joten ne ovat aina tärkeitä strategisia ratkaisuja.

HK Ruokatalo -konsernin vuoden 2004 liikevaihto oli 680,4 milj. euroa (+5,1 %). Tulos ennen satunnaisia eriä oli 26,1 milj. euroa (+17,5 %). Tuloksemme parani Baltiassa ja Puolassa; kotimaassa se säilyi edellisen vuoden tasolla. Raaka-ainehintojen noususta johtuen punaisen lihan marginaalit kotimaassa kaventuivat.

HK Ruokatalo on yhdessä tanskalaisen osuusteurastamo Danish Crownin kanssa syk-

syistä lähtien hallinnut osake-enemmistöä Puolan johtavassa lihayrityksessä Sokolówissa. Yhteistyö tanskalaisten kanssa on strategista ja koskee vain Sokolówin omistamista. Puolalaisyhtiö on viime vuosina parantanut liikevaihtoaan ja tulostaan merkittävästi ja aiomme Danish Crownin kanssa kehittää Sokolówia edelleen ja edistää erityisesti sen vientiä Keski- ja Itä-Eurooppaan.

Liha-alaan EU:ssa vaikuttaa tällä hetkellä neljä merkittävää tekijää. Unioniin liittyi vappuna 2004 kymmenen uutta jäsentä, niiden joukossa suuria elintarvikkeiden tuottajia, joiden mukaan tulo heijastuu jollain tasolla vanhoihinkin jäsenmaihin. Toinen iso asia on vähittäiskaupan jatkuva kansainvälistyminen ja ketjuuntuminen. Meidän on pystyttävä tarjoamaan tuotteita yhä suuremmille ja vahvemmille asiakkaille. Kolmanneksi kuluttajien ostokäyttäytyminen pirstaloituu ja tulee vaikeammin ennakoitavaksi; muodostuu kuluttajaryhmiä, joiden mieltymykset eivät sovi totuttuun. Neljänneksi vireillä olevat kansainvälisen kaupan sopimusneuvottelut muokkaavat kilpailuasetelmia ja lisäävät tuontia unionin ulkopuolelta ja mahdollisesti vaativat EU:ta tarkistamaan maatalouden tukirakenteita entistä markkinalähtöisemmiksi.

Vaikka tuoreen ruoan markkinat ovat perinteisesti alueellisia, tuotteiden liikkuvuus rajojen yli on jo kasvussa. Elintarviketeollisuus toimii avoimessa kansainvälisessä kilpailussa eivätkä pienet kotimarkkinat tarjoa ajan pitkänsuojaa tai kasvun mahdollisuuksia. Kansallisesti Suomelle on tärkeää, että ruoan tuotannon, valmistuksen ja jakelun ketju säilyy täällä elinvoimaisena. HK Ruokatalon kaltaiset, taustaltaan tuottajaomisteiset teollisuusyritykset, ovat pitäneet vahvimmin yllä suomalaista omistusta. Niillä on selkeä intressi kehittyä kotimaassa ja ponnistaa täältä.

HK Ruokatalo on solminut kumppanuuksia ja hakenut kasvua ulkomailta yhteisymmärryksessä omistajien ja tuottajien kanssa. Jotta LSO Osuuskunta jatkossakin pystyy käyttämään merkittävää omistajavaltaansa, on turvattava sen vakavaraisuuden ja osuuspääoman kehitys. Tähän osuuskunnan hallitus on paneutunut erityisen huolella. Osuuspääoma kasvoi edelleen viime vuonna ja vapaaehtoisen osuuspääoman suosio on lisääntynyt. Hallinnon on kuitenkin mietittävä ratkaisumalleja pitkälle tulevaisuuteen, jolloin nykyiset nuoret tuottajat muodostavat LSO Osuuskunnan aktiivijäsenistön rungon.

Simo Palokangas

Edustajiston vaalit

Osuuskunnan jäsenet valitsivat kesäkuussa edustajiston vuosille 2004-2009. Vaaleissa äänioikeuttaan käytti lähes 60 prosenttia aktiivijäsenistä. Vaalipiireittäin oli asetettu 108 ehdokasta, joista 50 valittiin. Valituista 24 oli uusia.

Uuden edustajiston valmennustilaisuus ja ylimääräinen edustajiston kokous pidettiin 23.-24.11.2004 Espoon Korpilammella.

Taloudellinen tulos

Osuuskunta luovutti varsinaisen liiketoimintansa HK Ruokatalo -konsernille vuoden 1997 alussa eikä osuuskunnalle sen jälkeen ole enää kertynyt liikevaihtoa, vaan tulot ovat koostuneet HK Ruokatalon ja eräiden muiden maksamista osingoista ja vuokrista. Liiketoiminnan muiden tulojen määräksi muodostui 2,5 milj. euroa (1,2 Meur vuonna 2003). Liikevoitto oli 1,9 milj. euroa (-3,3 Meur). Tulos ennen satunnaiseriä oli 5,6 milj. euroa (3 tuhatta euroa). Tulosta paransivat käyttöomaisuuden myynneistä saadut yhteensä 1,7 milj. euron myyntivoitot.

Liiketoiminnan luovuttamisen jälkeen osuuskunnalla ei ole ollut henkilökuntaa eikä palkkamenoja.

HK Ruokatalo -konsernin liikevaihdoksi muodostui 680,4 milj. euroa (647,4 Meur vuonna 2003) ja tulos ennen satunnaiseriä oli 26,1 milj. euroa (22,2 Meur). Konsernin palveluksessa vuoden päättyessä oli Baltian yksiköt mukaan lukien 4.417 henkeä, kun vuotta aiemmin luku oli 4.788.

HK Ruokatalo -konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 49,5 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 41,2 prosenttia.

Omistusosuus HK Ruokatalossa

LSO Osuuskunta on HK Ruokatalo Oyj:n emoyhteisö. Osuuskunta ja HK Ruokatalo Oyj konserniyhteisöineen muodostavat LSO-konsernin. Vuoden 2004 lopussa osuuskunta oli HK Ruokatalon suurin omistaja.

Osuuskunta osallistui yhtiön kertomusvuonna järjestämään osakkeenomistajien merkintätuoikeuteen perustuvaan osakeantiin täysimääräisesti. Sen ansiosta osuuskunnan omistusosuus HK Ruokatalossa säilyi vahvana. Vuoden päättyessä LSO Osuuskunnan hallussa oli 36,7 % yhtiön osakkeista ja 84,1 % äänimäärästä.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käytöstä

Hallitus ehdottaa, että vuoden 2004 ylijäämä 3.596.505,14 euroa siirretään vapaaseen omaan pääomaan. Hallitus ehdottaa myös, että osuuspääomalle maksetaan korkoa 10,0 prosenttia.

Turussa 23. maaliskuuta 2005

LSO Osuuskunta

Hallitus

LSO Osuuskunnassa oli vuoden 2004 päättyessä 6.578 jäsentä. Vuoden aikana liittyi 131 ja erosi 328 jäsentä.

Edustajiston varsinainen kokous pidettiin 19.4.2004 Tampereella ja ylimääräinen kokous 24.11.2004 Espoossa.

Kesäkuussa 2004 suoritettussa LSO Osuuskunnan edustajiston vaalissa edustajistoon valettiin kesäkuussa 2009 päättyväksi viisivuotiskaudeksi seuraavat 50 osuuskunnan jäsentä.

Etelä-Häme II

Arja Heino, Kari Kivinen, Matti Kojonsaari, Eero Kolila, Jukka Mäkelä, Matti Näsi, Matti Palvaila, Merja Pirttilä, Ari Seppälä, Antti Suokas ja Carola Vanhanen

Pirkanmaa 7

Markku Ala-Orvola, Timo Kangaspuus, Ilmo Karpelin, Veikko Salmesvuori, Tapani Tienari, Minna Toivettula-Anttila ja Timo Vähä-Eskeli

Pohjanmaa I

Risto Korhola

Satakunta II

Heikki Asmala, Mari Korkeaaja-Nurmo, Pertti Koskiranta, Jyri Lehtinen, Seija Levonoja, Isto Seppä, Simo Takku, Olli Taura, Sanna Vainio, Antti Ylilampi ja Yrjö Ylilampi

Uusimaa 5

Juha Kesäläinen, Heikki Lehtonen, Mikko Leikola, Jukka Tuiskula ja Mika Tuiskunen

Varsinais-Suomi 13

Esa Aula, Antti Eklund, Jaakko Eskonen, Miia Keskitalo, Kristiina Kymäläinen, Helmi Mikkola, Matti Murto, Matti Mäkitalo, Marko Onnela, Tapio Peltola, Mika Raukunen, Esa Virtanen ja Tapani Vuorisalmi

Nyland I

Guy Broman

Åboland I

Raoul Bergqvist

Hallintoneuvosto

Pekka Laurila, mv, Huittinen, puheenjohtaja; Juha Kylämäki, mv, Marttila, varapuheenjohtaja; Matti Aarikka, mv, Nakkila; Seppo Ali-Lekkala, mv, Tammela; Juha Anttila, mv, Vilpula; Bjarne Gröning, mv, Kemiö; Juha Heikkilä, mv, Orimattila; Heikki Kankare, mv, Marttila; Jukka Kujala, mv, Eurajoki; Markku Laine, agrobiologi, Mäntsälä; Antti Launto, mv, Sauvo; Pentti Lehmusvaara, mv, Nurmijärvi; Kalevi Pukara, mv, Honkajoki; Kari Puttaa, mv, Vehmaa; Jarmo Rintamäki, mv, Ikaalinen; Mailis Risku, emäntä, Kihniö; Mirja Rouhiainen, agronomi, Somero; Ilkka Säynätjoki, mv, Kuhmoinen; Tiina Teperi-Saari, agrobiologi, Alastaro; Pentti Toivio, mv, Sysmä

Hallintoneuvosto kokoontui kuusi kertaa. Hallintoneuvostosta ovat vuoden 2005 päättyessä erovuorossa: Matti Aarikka, Juha Anttila, Jukka Kujala, Juha Kylämäki, Jarmo Rintamäki ja Mailis Risku.

Hallitus

Markku Aalto, mv, Jämijärvi, hallituksen puheenjohtaja 2001-, jäsen 1994-; Tiina Varho-Lankinen, kauppat. maist., Oripää, varapuheenjohtaja 2003-, jäsen 2001-; Marcus H. Borgström, maat.- ja metsät. maist., mv, Sipoo, jäsen 1995-; Jussi Savijoki, mv, Huittinen, jäsen 2003-; Simo Palokangas, toimitusjohtaja, Säkö, jäsen 1994-.

Hallituksen kokouksiin ovat osallistuneet lisäksi hallintoneuvoston puheenjohtajat, mv Pekka Laurila ja mv Juha Kylämäki.

Hallitus kokoontui kolmetoista kertaa. Hallituksen ja hallintoneuvoston sihteerinä on toiminut diplomikirjeenvaihtaja Eva-Stina Engberg.

Tilintarkastajat tilivuodelle 2004

Varsinaiset

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana kauppat. maist. Jari Henttula, KHT, Turku

Kauko Lehtonen, kauppat. maist., KHT, Turku

Varatilintarkastajat

Mika Kaarisalo, kauppat. maist., KHT, Turku

Pasi Pietarinen, kauppat. maist., KHT, Turku

Markku Aalto
LSO Osuuskunnan
hallituksen puheenjohtaja

Pekka Laurila
LSO Osuuskunnan
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

Tuloslaskelma

(1.000 euroa)

	2004	2003	2002	2001	2000
Liiketoiminnan muut tuotot	2.524	1.192	1.193	1.206	2.467
Liikevoitto/-tappio	1.928	-3.252	246	650	1.618
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	5.617	3	2.166	1.288	2.247
Yli- / alijäämä	3.597	-39	1.292	1.177	-246

Taseyhteenveto 31.12.

(1.000 euroa)

Vastaavaa	2004	2003	2002	2001	2000
Pysyvät vastaavat	42.335	27.845	29.176	30.223	30.263
Arvostuserät	-	-	-	-	-
Vaihto-omaisuus	-	-	-	-	-
Vaihtuvat vastaavat	3.920	3.376	2.652	1.355	1.517
Vastaavaa yhteensä	46.255	31.221	31.828	31.584	31.779

Vastattavaa	2004	2003	2002	2001	2000
Oma pääoma	32.212	27.227	26.276	24.574	24.457
Tilinpäätössiirtojen kertymä	9	5	-	4	4
Pakolliset varaukset	1.871	2.073	2.212	2.154	2.568
Pitkäaikainen vieras pääoma	8.497	1.469	1.641	2.389	3.121
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.666	447	1.699	2.643	1.630
Vastattavaa yhteensä	46.255	31.221	31.828	31.584	31.779

Lukuja	2004	2003	2002	2001	2000
Osuuspääoma, 1000 euroa	14.366	11.886	10.115	8.985	9.002
Osuuspääoman korko, %	10,0 *)	10,0	10,0	10,0	5,8
Jäsenmäärä, 31.12.	6.578	6.775	6.982	7.229	7.558

*) Hallituksen ehdotus

LSO Osuuskunta on merkittävä omistaja ja vaikuttaja

LSO Osuuskunnan kautta lihantuottajat käyttävät omistajavaltaa HK Ruokatalo Group Oyj:ssä. LSO Osuuskunta on HK Ruokatalo Group Oyj:n suurin omistaja: 36,7 % osakkeista ja 84,1 % äänistä (28.2.2005).

HK Ruokatalo on vahva markkinakanava niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Monet HK Ruokatalon tuotemerkeistä Suomessa ja Baltiassa ovat markkinajohtajia tuoteryhmissään. HK Ruokatalon menestys tuo tulosta jäsenille.

Rakennemuutoksella lisätehoa liiketoimintaan

Konsernissa toteutettiin kaksivaiheinen rakennemuutos. Ensimmäisessä vaiheessa tytäryhtiöt Broilertalo Oy, Food Kuljetus Oy, Koiviston Teurastamo Oy ja Pouttu Foods Oy sulautuivat HK Ruokatalo Oyj:öön. Tämä tapahtui 31.3.2005. Samalla HK Ruokatalo Oyj muutti nimensä HK Ruokatalo Group Oyj:ksi.

Toisessa vaiheessa konsernin kotimaan teollinen toiminta, myynti, markkinointi, logistiikka ja kuljetukset siirtyivät uudelle tytäryhtiölle nimeltä HK Ruokatalo Oy. Tämä tapahtui 1.4.2005. Emoyhtiöön HK Ruokatalo Group Oyj:hin jäivät siirron jälkeen konsernin johto ja konsernihallinto. Hankintayhtiö LSO Foods Oy jatkaa toimintaansa ilman muutoksia.

Uudistettu yritys rakenne vastaa konsernin operatiivista työnjakoa ja prosessimaista toimintatapaa. Se tehostaa liiketoimintaa, yhtenäistää toimintatapoja ja yrityskulttuuria ja säästää kustannuksissa.

36,7 % osakkeista
84,1 % äänistä

HK Ruokatalo Group Oyj

Suomi
liikevaihto v. 2004:
571,6 milj. euroa

- HK Ruokatalo Oy
- LSO Foods Oy

Baltia
liikevaihto v. 2004:
108,8 milj. euroa

- AS Rakvere Lihakombinaat
- AS Tallegg
- AS Ekseko
- AS Rigas Miesnieks
- UAB Klaipedos Maisto Mesos Produktai

Puola *
liikevaihto v. 2004:
342,5 milj. euroa

- Saturn Nordic Holding AB → Sokołów S.A.

LSO *osuuskunta*

Jäsenyydessä on järkeä.

PL 50 (Kaivokatu 18), 20521 Turku
vaihde 010 570 100, faksi 010 570 6146

Y-tunnus: 0142110-6

www.lso-osuuskunta.fi